

Omvärldsanalyt: Lager och regler kring användning av bottenaskor i fem länder

I Sverige används bottenaskor från avfallsförbränning i stor utsträckning som konstruktionsmaterial vid sluttäckning av deponier. Inom några år kommer sluttäckningen av många deponier färdigställas. Därefter behövs nya användningsområden för askor och framförallt bottenaskor från avfallsförbränning. I det här faktabladet ger vi en överblick över hur avfallsbottenaskor används i konstruktioner i vårt närområde, med exempel från Belgien, Danmark, Frankrike, Nederländerna och Tyskland. Rapporten har tagits fram av SP, Sveriges Tekniska Forskningsinstitut, på uppdrag av Svenska EnergiAskor.

Hur påverkar lagar och regler användningen av bottenaska i Belgien, Danmark, Frankrike, Nederländerna och Tyskland?

SP, Sveriges tekniska forskningsinstitut, har analyserat hur regelverk har påverkat förutsättningarna för användning av aska. Genom intervjuer med relevanta aktörer i de olika länderna har vi fått fram ett antal faktorer och erfarenheter som i hög grad påverkar hur och i stora mängder avfallsbottenaska används.

Juridiskt bindande lagstiftning

I flertalet av de utvalda länderna finns juridiskt bindande lagstiftning för användning av bottenaska i konstruktioner. Regelverket har ofta utarbetats i samverkan med de berörda branscherna. I de flesta fall tillämpas regelverket på flera olika typer av restprodukter. Då finns också gränsvärden för innehåll och utlakning av föroreningar. I vissa fall använder man sig av differentierade gränsvärden som är kopplade till vissa begränsningar i tillämpningsområden för att på så sätt kunna tillåta användning av bottenaskor med lite högre innehåll av föroreningar. I några av länderna måste en anmälan göras varje gång som bottenaska ska användas, men i övriga länder är det möjligt att använda bottenaskan utan särskilt godkännande i det enskilda fallet förutsatt att de mest restriktiva gränsvärdena uppfylls.

Hur används bottenaska från avfallsförbränning?

Det vanligaste användningsområdet för bottenaska från förbränning är på avfallsanläggningen. Annars är den vanligaste tillämpningen vägar. Askan används också i bullervallar, parkeringsplatser och industriområden.

Gränsvärden

I de flesta länderna fungerar utsortering av metaller och lagringen av avfallsbottenaskan så bra att tillämpliga gränsvärden uppfylls.

Hur kan vi stimulera användningen av bottenaskor i Sverige?

En rad faktorer och erfarenheter har kommit fram i projektet och som vi bedömer som relevanta för att stimulera till en ökad användning av bottenaskor i Sverige.

- I de länder där det finns en tydlig ambition hos den nationella myndigheten att stimulera användningen av restprodukter för att på så sätt spara på naturliga råvaror är användningen av bottenaska hög. I Sverige behövs en tydligare policy.
- Ett enhetligt regelverk med differentierade gränsvärden krävs. Detta för att göra det möjligt att använda bottenaskor med högre föroreningsinnehåll, dock med vissa begränsningar avseende tillämpningsområden, så att man med säkerhet uppnår ringa risk för hälsa och miljö.
- Bottenaskor bör inkluderas i offentliga upphandlingar.
- Det behövs ekonomiska incitament som gynnar användningen av bottenaskor.

Läs mer i rapporten:
Omvärldsanalys avseende regelverk för användning av bottenaskor från avfallsförbränning i fem länder

Rapporten kan laddas ned från:
www.energiaskor.se/rapporter

EnergiAskor

Svenska EnergiAskor AB är ett branschorgan som arbetar för miljöriktig hantering av askor från energiproduktion. Målet är ett hållbart energisystem där askorna i så stor utsträckning som möjligt återanvänds och ingår i kretsloppet. I Sverige alstras årligen ungefär 1,7 miljoner ton askor och av dessa används drygt en miljon ton.

